

det Raisonnement, som blev opstillet, skal jeg tillade mig at henholde mig til den simple og klare Betragtning, jeg tillod mig at gjøre gjældende under 1ste Behandling. Der staar i Indfødsrettens § 1, at alle Embeder og Tjenester i den militære Stand skulde være forbeholdte Landets Indfødtte, og der gjøres kun i § 5 en særlig Undtagelse af Hensyn til, at man ikke troede at kunne undvære Hvervningen, refererende sig til Menige og Underofficerer, og jeg maa derfor fastholde, at der savnes enhver Hjemmel for Krigsministeriet, hvis man ikke har andre Grunde at paaberaabe sig, til at ansætte nogen Udlænding som Officer i den danske Armee. Jeg maa dernæst ogsaa fastholde, at ligesom dette Resultat stemmer med Indfødsrettens Udtalelser, er det i fuldkommen Overensstemmelse med Sagens Natur; det er ikke rigtigt, at Udlændinge sættes til at kommandere danske Borgere, og at Officersposter i Hæren, selv om de ere underordnede, betros Fremmede. Selv en saadan underordnet Officer kan i kritiske Øieblikke komme til at indtage betydningsfulde og ansvarfulde Stillinger, og derfor bør Officersposterne kun være besatte med gode danske Mænd. Derfor fastholder jeg den Bemærkning, at disse Personer ikke burde være beskiftede til Officerer.

Omtalen af dette Punkt fører mig imidlertid ind paa en mere almindelig Betragtning med Hensyn til Administrationens Fortolkning af Indfødsretten, som jeg maatte med den ærede Formands Tilladelse maa komme ind paa nu ved 2den Behandling, da der jo ikke var Leilighed dertil ved 1ste Behandling. Det forekommer mig nemlig, at de forskjellige Ministerier, ikke blot Krigsministeriet, men ogsaa andre, ikke gjennemført anvende Indfødsrettens Bestemmelser i det fulde og loyale Omfang, som man maatte forlange, ikke gjennemføre den saaledes, at dens Bestemmelser komme de indfødte Borgere af alle Samfundsklasser til gode. Naar man ser dette Lovforslag igjennem, vil det ses, at der ogsaa er andre Poster, om hvilke jeg ikke kan sige rettere, end at de maatte være Indfødte forbeholdte. Der er f. Ex. Nr. 49, som er beskiftet til Soldassistent; jeg kan ikke forstaa, hvorledes Nogen kan blive Soldassistent, uden at han har Indfødsret. Jeg skal i saa Henseende tillade mig at henvise igjen til, hvad jeg har gjort opmærksom paa ved en tidligere Leilighed, at Indfødsrettens § 1 siger, at "det skal være en nødvendig Genstaaelse til at faae Embeder og Tjenester, af hvad Navn nævnes kan, være sig ved Høffet eller i den geistlige, civile og militære Stand, at Personen er født i vore Stater." Der gjøres saa videre i § 1 opmærksom paa, at "alle vore Kollegier eller hvo til Os Forestilling gjøre om

Embeders eller Tjenesters Befættelse, ligesom og alle andre, der have Ret til at udnævne til nogen Tjeneste i Staten, skulde under Borens Uraade nøie agte paa, ikke at foreslaa andre end Danske, Norske og Holstener". Og det er, som om man dengang havde haft en Følelse af, at der nok kunde være de Myndigheder, der kunde have Lust til at gaa forbi Indfødsrettens Bestemmelser og besætte det ene eller det andet Embede med Personer, der ikke fyldtegjøre dette Krav. Derfor blev der udstedt en Plakat af 15de Februar 1776 gjennem det danske Rancelli, hvori det hedder, at "alle de, der have Ret til at bestikke Nogen til noget Embede eller Tjeneste i vore Stater, være sig geistlig eller verdslig, ubi deres derom udstedende Breve og Bestallinger udtryffeligt indfører, at den af dem beskiftede Person har de Egenstaber, som udi Indfødsretten ere fastsatte". Jeg skal gjøre opmærksom paa, at den sidste Tilføining, efter hvad jeg har fundet, er udtryffeligt slet af Rancelliet for at faae en Garanti for, at saadanne smaa Embeder, som det hedder, hvilke Magistraterne i Kjøbstæderne og Andre bortgive, og paa hvilke der ikke søges kongelig Konfirmation, ikke skulle kunne besættes med Andre end Indfødte. Jeg tror derfor ikke, at noget Ministerium har Lov til at ansætte nogen Person, hverken i noget Embede eller i nogen Bestilling, Betjening eller Tjeneste, som det hedder, uden at den Paagjældende har Indfødsret. Men jeg tror, som baade dette Lovforslag og andre tidligere angaaende Indfødsrets Meddelelse, hvilke jeg har gjennemset, vise, at man ikke er omhyggelig i at paafø Overholdelsen og Efterlevelsen af denne Forordning om Indfødsret i alle Retninger. Der er altsaa, som jeg har nævnt, Nr. 49, og saa er der nogle Smaabestillinger, som f. Ex. Nr. 44, der er Norbetjent ved Soldkammeret i Nykjøbing paa Mors, Nr. 35, der er Landpostbud, Nr. 1, der er Formand og Ledvogter ved den fjerde Statsbane. Der vil man nu sige: Hvad Interesse har det, at disse Smaabestillinger ere forbeholdte Indfødte? Det forekommer mig dog nok, at det har sin Interesse. Der er ganske vist Samfundsklasser, som disse Stillinger ikke interessere; men der er andre, navnlig Almuesmænd, der se hen til dem som saadanne, gennem hvilke de kunne erhverve et Levebrød, og dog have disse Bestillinger i en Række af Aar været beklædte af de paagjældende Personer; den ene har f. Ex. været Ledvogter siden 1871, og det paagjældende Landpostbud har ligeledes i en Række af Aar været ansat og Norbetjenten ligesaa. Det forekommer mig virkeligt, at det er naturligt, at, naar Indfødsretten hjemler, at alle Embeder og Bestillinger skulle være forbeholdte Indfødte, maa det anvendes lige